

Pölytyspalvelu mehiläistarhaajien ja viljelijöiden silmin

Iida Parikka
Agrologi (ylempi AMK),
Ruokaketjun kehittäminen
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Taustatietoa opinnäytetyön tutkimuksesta

- Haastattelututkimus
- Tutkimukseen osallistui 7 mehiläistarhaajaa ja 3 maatalousyrittäjää. Osallistujat eripuolilta Suomea.
- Pisin haastattelu kesti 1 tunti ja 22 minuuttia. Lyhyin haastattelu kesti 32 minuuttia.
- Yhteensä haastattelu aineistoa kertyi noin 9 tuntia ja 18 minuuttia.

Pölytyspalvelua
tarjoavat
mehiläistarhaajat

Taustatietoa

Mehiläisyhteiskuntien kokonaismäärä	Vastaajista (N=7)
50 kpl	4
70 kpl	1
Yli 100 kpl	2

Vuonna 2025 hunajatuotantopesiä oli keskimäärin 38 yhteiskuntaa/ tarhaaja

Mehiläisyhteiskuntia pölytyspalvelussa	Vastaajista (N=7)
1-10 kpl	1
11-30 kpl	3
Yli 30 kpl	3

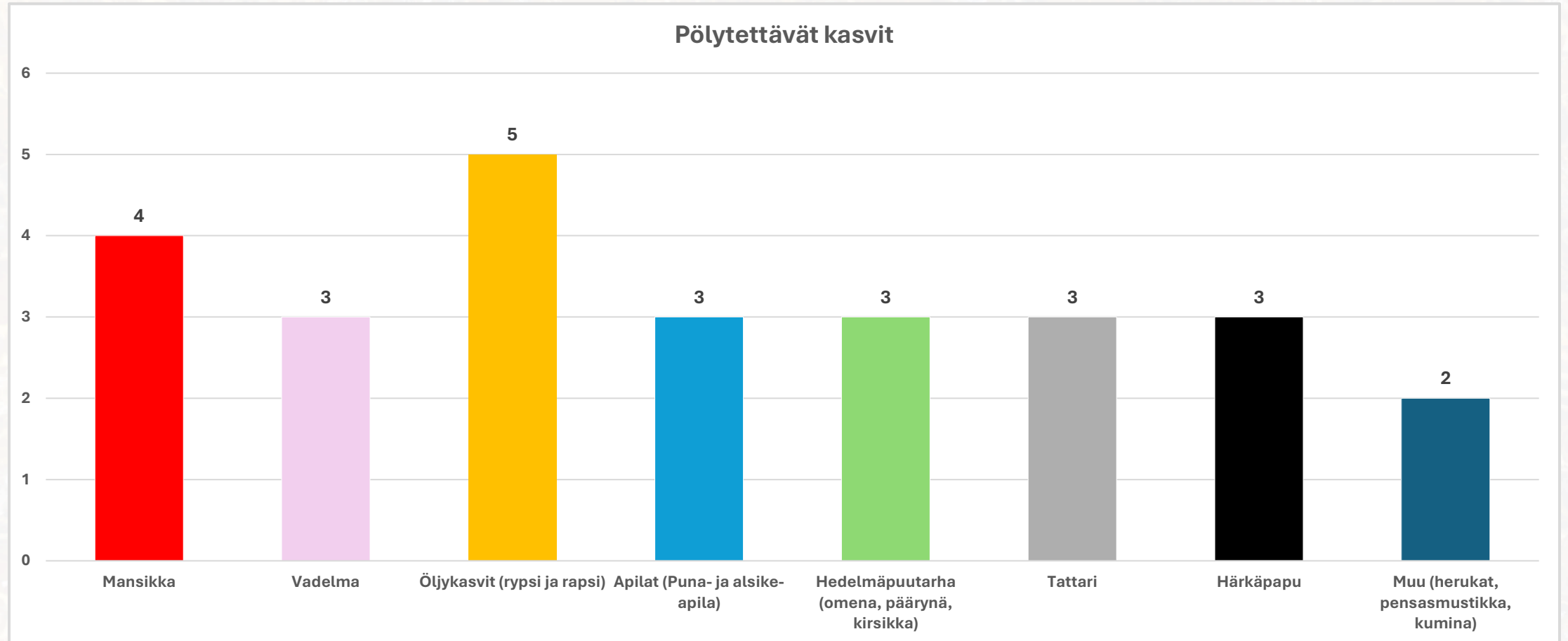
Muuta tietoa:

Yleisin pölytyspalvelussa käytetty mehiläisrotu oli italialainen.

Osa vastaajista käyttivät useampaa, kuin yhtä mehiläisrotua

Yleisin pesäkalusto oli Langstroth

Pölytettävät viljelykasvit

Pölytyspalvelun toteutus

Miten pölytyspalvelu toteutetaan	Vastaajista (N=7)
Siirrettävä yhteiskunta	3
Vakituinen tarhapaikka	2
Molemmat toteutustavat	2

Siirtoetäisyys pölytyspalvelussa (km)	Vastaajista (N=7)
0- 20 km	3
21- 50 km	2
51-100 km	1

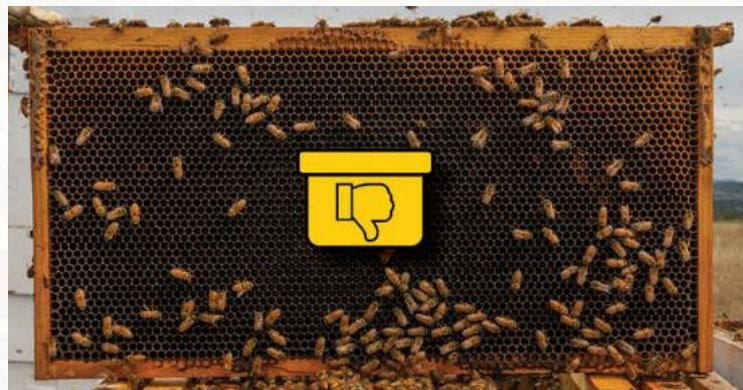
Yhteiskuntien siirtäminen tehdään pakettiautoilla, kärryllä tai siirtolavoilla.

Osa vastaajista käytti useampaa tapaa siirtää yhteiskuntia.

Millainen yhteiskunnan vahvuus on oltava hyvän pölytyksen toteuttamisessa?

Vastaajat toivat esille seuraavia asioita:

- Oltava vahvat ja terveet yhteiskunnat
- Sikiöintiä oltava
- Täynnä mehiläisiä

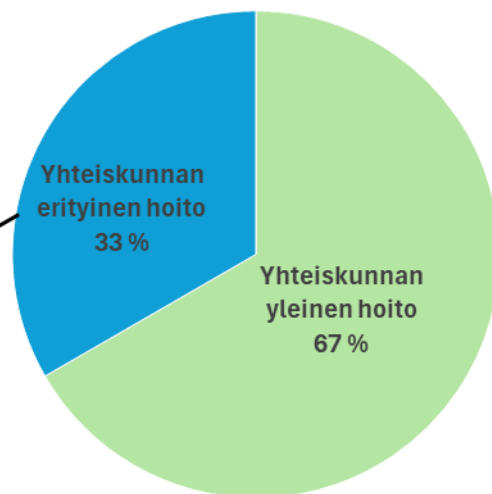

Kuvien lähde: Beehero. Hive strength. Inspection and grading (A Growers Guide).

https://cdn.prod.website-files.com/66e1eedeb9c7b4bebe0ed8f2/6723b852d1875bcf43635333_GrowersGuide_Final.pdf

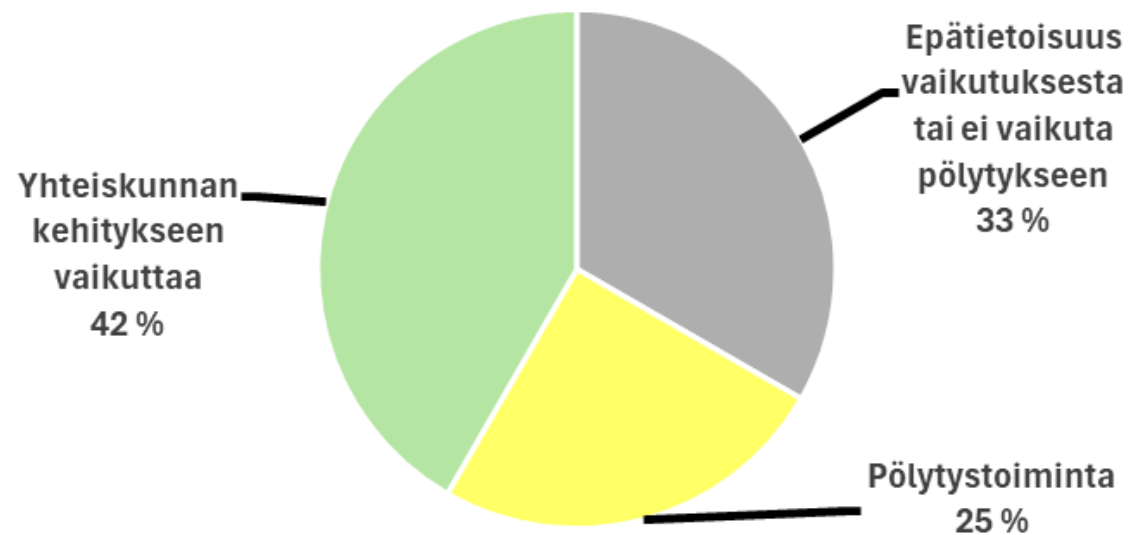
Yhteiskunnan muokkaus ja sikiöinnin vaikutus pölytyspalvelussa

Yhteiskunnan muokkaus pölytyspalvelussa

- Yhteiskunnan jakamista
- Yhteiskunnan vahvistamista
- Yhteiskunnan vaihtamista
- Yhteiskunnan valitseminen

Sikiöinnin vaikutus pölytykseen

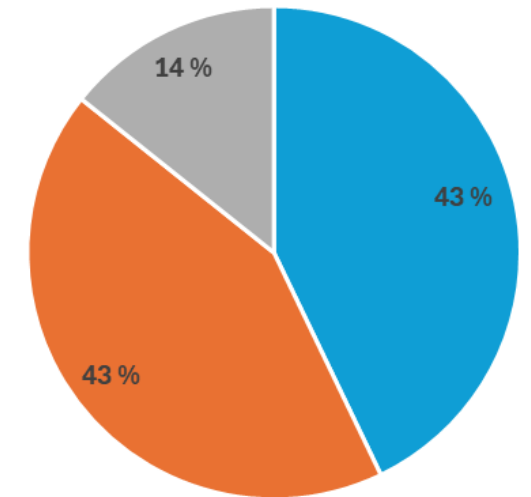
Mehiläisyhteiskuntien määrä pölytyspalvelussa

Pölytettävä viljelykasvi	Haastatteluissa yhteiskuntamäärät/ha	Keskimääräinen suositeltu määrä/ha
Mansikka	2	8,6 tai 1-25
Herukat	2	3-4 tai 3-8
Hedelmäpuut ja muut marjat	1-2	3,5 tai 1-12,5*
Peltokasvit	1-4*	2,5-5,5 tai 1-9*

*Riippuu viljelykasvista

Yhteiskuntien määrään päädytty

- Tarhaajan mahdollisuudet (resurssit ja kustannustehokkuus)
- Taustatiedot (suositukset, pölytettävä ala ja kasvi)
- Sovittu määrä (neuvoteltu tai asiakkaan ilmoittama määrä)

Suosituksen lähde:

Holopainen, S. 2020. Kirjallisuuskatsaus suomalaisten viljelykasvien pölytyksestä ja pölytyspalveluun suositeltavista mehiläisesäimämääristä. https://hunaja.net/wp-content/uploads/2021/11/Kirjallisuuskatsaus_pesamaarat_2020_Holopainen.pdf

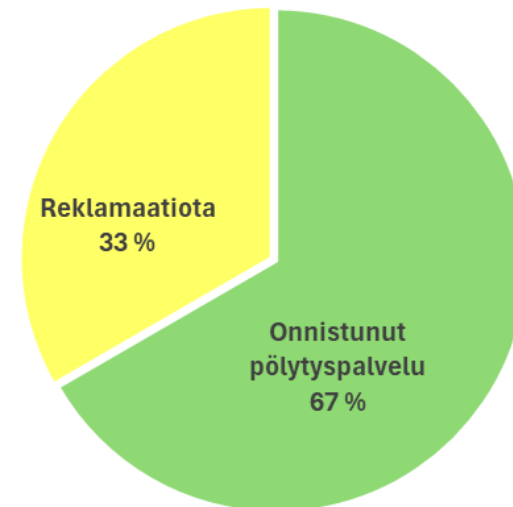
Suomen mehiläishoitajain liitto ry. Pölytyksen merkitys viljelykasveille. <https://hunaja.net/polytys/viljelijalle/>

Reklamaatiota pölytyspalvelusta

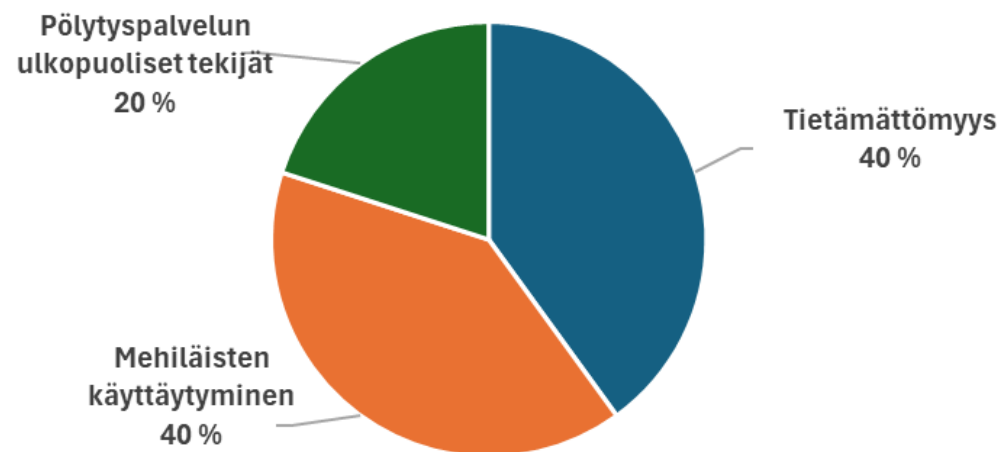
”Muuten ympäristössä saattaa valittaa, että liian lähellä heitä tuotu niitä pesiä”

”Yksi isäntä sanoo, että hänen **rypsi kuivui pystyyn**, kun mehiläiset imi sen kuivaksi. Mutta se perustui siihen, että **hän ei ymmärtänyt** hommaa.”

Pölytyspalvelun onnistuminen

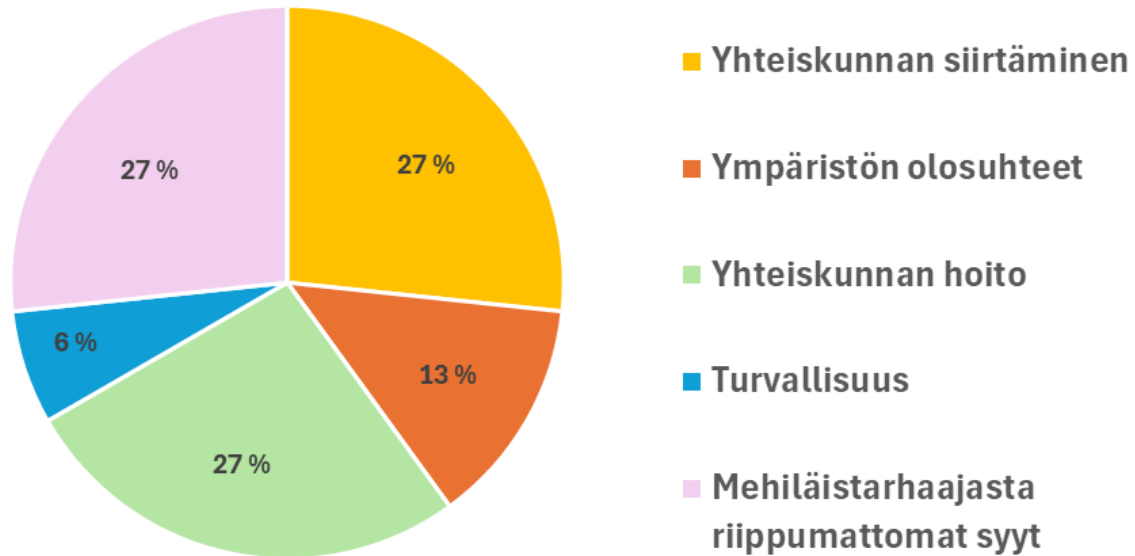

Mistä reklamaatiota on tullut

Mitä sattumuksia tai ongelmia on tullut vastaan?

Sattumuksia ja ongelmia tullut vastaan

”Jossain vaiheessa on ollut semmoisessa paikassa, että siellä on sitten **pikkupojat käyneet kivittelemässä tai tekemässä jotain muuta pahaa.**”

”Kasvinsuojelujutut joskus, että niitä suihkutuksia on sitten **tullut vähän puskista.**”

A close-up photograph of a honeybee on a yellow flower. The bee is positioned on the left side of the frame, facing right towards the flower. The flower is bright yellow and has several petals. The background is a soft, out-of-focus yellow and green. A semi-transparent white text box is overlaid on the left side of the image, containing the text "Pölytyspalvelua käyttäneet viljelijät".

Pölytyspalvelua
käyttäneet viljelijät

Taustatietoa ja pölytyspalvelun vaikutus satoon

Pölytyspalvelussa olevat kasvit ja niiden alat

Mansikka 6,5 ha, Vadelma 0,4 ha,
(Mustaherukka 0,1 ha)

Syysrypsi, rapsi ja herne yhteensä noin 30-60 ha.
(vaihtelevasti)

Tattaria noin 14- 17 ha (vaihtelevasti)

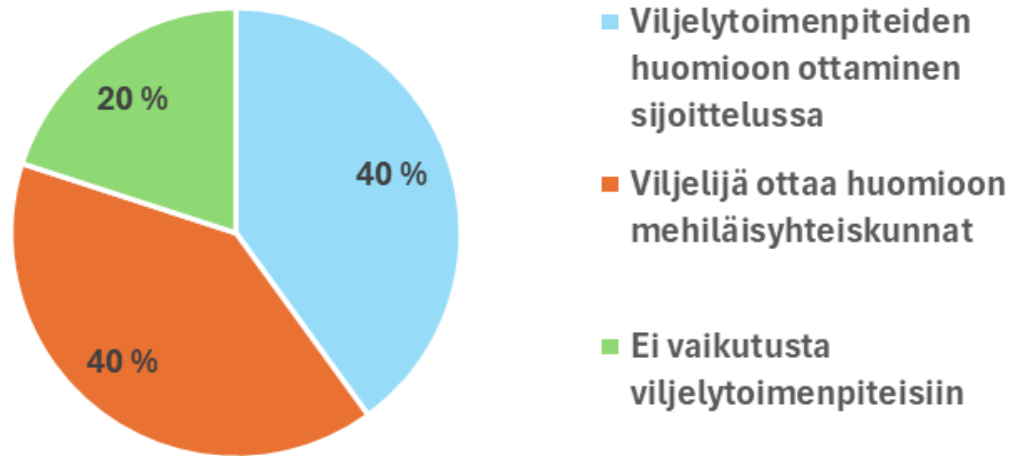
Mehiläisyhteiskunnan sijainnin tai määrän vaikutus satoon:

- Mehiläisyhteiskunnan vahvuus pölytykseen
- Etäisyys
- Tasaisesti levitetty sijoittelu
- Kattava pölytys

*”Puoleen väliin oli puitu, niin totesin, että siitä tulee enää saman verran tavaraa. Niin eipä mitään, se **tulikin kaksinkertainen määrä** sitten siitä loppuosasta, **missä nää pölyttäjät oli ollut.**”*

Onko yhteiskuntien sijainti ollut hyvä viljelytoimenpiteet huomioon ottaen?

Yhteiskunnan sijoittelussa viljelytoimenpiteiden huomioon ottaminen

Viljelytoimenpiteiden huomioon ottaminen:

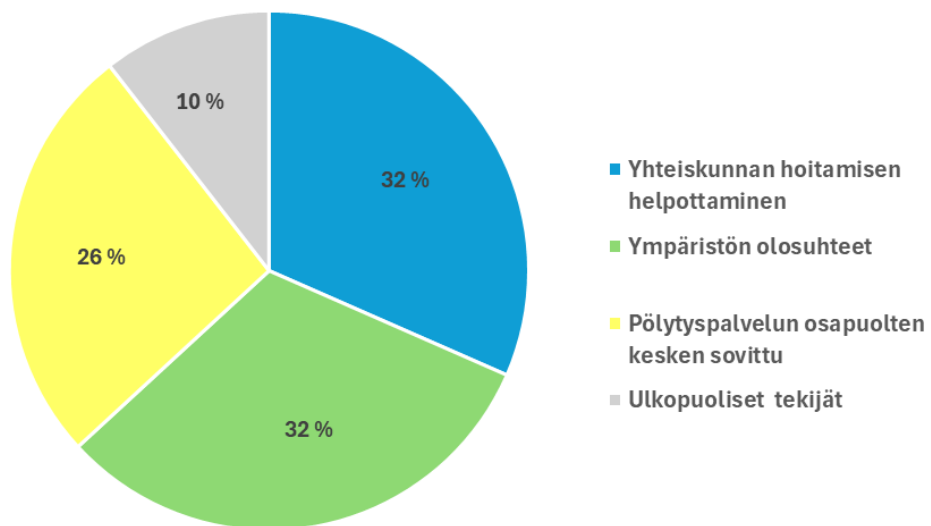
- Viljelytoimenpiteet onnistuvat sijoittelun ansiosta
- Muut työntekijät

Viljelijä ottaa huomioon

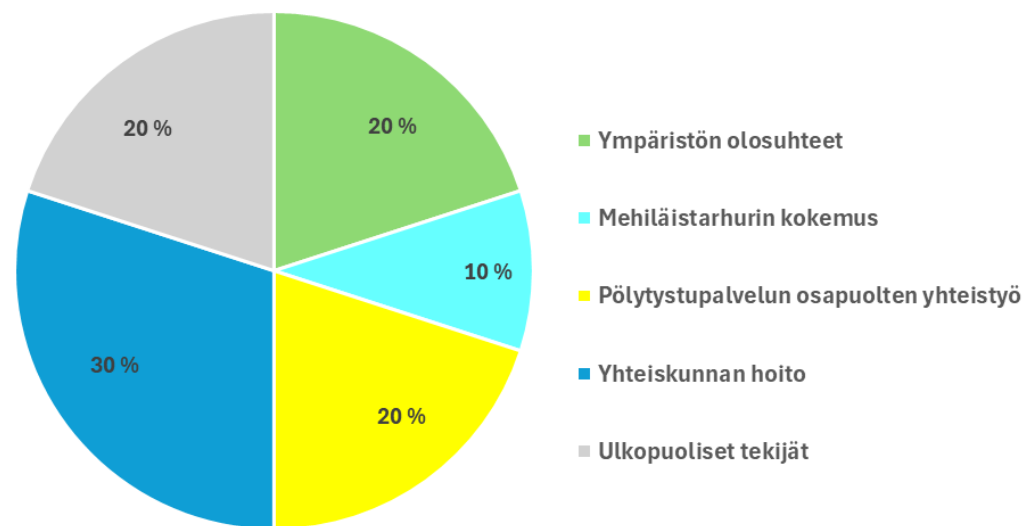
- Kasvinsuojelutoimenpiteen ajankohta
- Torjuntakynnyksen ylittyminen
- Ilmoitus mehiläistarhaajalle

Mehiläisyhteiskunnan sijainti pölytyspalvelussa

Yhteiskunnan paikkaan vaikuttavat tekijät tarhaajan näkökulmasta

Yhteiskunnan paikkaan vaikuttavat tekijät viljelijän näkökulmasta

Kiitos